

Музиченко М. В.
*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри глобальної економіки,
Державний біотехнологічний університет*

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-438-5-65>

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ РИНКУ ПРИРОДНОГО ГАЗУ ІНДІЇ

В енергетичному портфелі Індії, п'ятої у світі економіки за річним обсягом ВВП, природний газ становить незначну частку у 7%, що є найнижчим показником у світі. Найбільший відсоток природного газу (9,3%) було зафіксовано у 2010 році, що було обумовлено суттєвим збільшенням внутрішнього видобутку газу. У 2016 році країна наголосила про наміри збільшити долю природного газу в енергетичному портфелі до 15 % до 2030 року.

Впродовж періоду з 2017р. по 2022 р. частка природного газу в енергетичному портфелі країни несуттєво збільшилась (до 6,83%) у 2022 році, та зменшилась до 5,7% у 2022 році [1].

Впродовж минулого фінансового року, що закінчився у березні 2024 року, в результаті зростання попиту в основних виробничих секторах промисловості Індії, перш за все, металургійному та виробництва добрив, споживання газу сягнуло позначки у 68,76 млрд кубічних метрів. Це найвищий показник споживання природного газу в історії країни.

У порівнянні з попереднім фінансовим роком південноазійський економічний гігант збільшив споживання природного газу на 10,06 млрд кубічних метрів (14,62%). Із загального обсягу споживання 36 млрд кубічних метрів газу було отримано з внутрішніх резервів, що є найвищим річним показником; 32,76 млрд кубічних метрів у вигляді скрапленого природного газу (СПГ), що також є найбільшим річним обсягом [2].

Згідно з дослідженнями міжнародного енергетичного агентства Rystad Energy до 2040 року споживання природного газу в Індії збільшиться до 113,7 млрд кубічних метрів, тобто майже вдвічі, що обумовлено стрімкими темпами приросту населення та високими темпами економічного розвитку. У найближчій перспективі попит задовольнятиметься зростанням внутрішнього видобутку та за рахунок збільшення імпорту СПГ [3].

Впродовж цього періоду щорічне зростання становитиме 4,4%, що більш ніж у два рази перевищує річні темпи зростання споживання природного газу у Китаї [4].

У 2023 році індійський імпорт СПГ збільшився до 29 млрд кубічних метрів (на 7%), при цьому залежність від імпорту становить 44% споживання природного газу в країні [5].

Сьогодні Індія імпортує СПГ через сім терміналів, найбільший з яких СПГ-термінал «Дахедж» (штат Гуджарат) з річною потужністю 17 млн тонн скрапленого природного газу. Щорічні потужності кожного з п'яти інших терміналів становлять близько 5 млн тонн, ще одного – 3 млн тонн. В той час як СПГ-термінал «Дахедж» використовує потужності на рівні 90%, потужності інших шести терміналів задіяні на рівні від 20% до 40% [6].

Для вирішення проблеми постійного недовикористання СПГ-потужностей, Рада з регулювання нафти та природного газу Індії у червні 2024 року внесла пропозиції щодо вдосконалення регуляторного контролю. Підприємство, що планує будівництво СПГ-терміналу, має повідомити регулятора до прийняття остаточного інвестиційного рішення. Нові проекти з імпорту СПГ мають бути підтвержені свідоцтвом регулятора. Схвалення регулюючим органом будівництва нових СПГ-терміналів або розширення вже існуючих базуватиметься на декількох факторах, зокрема, сприяння конкуренції між операторами, уникнення сумнівних інвестицій, збереження або збільшення постачання для справедливого розподілу [7].

Індія є другим у світі виробником сталі та стягує 2,5% митного збору та додатково 0,25% соціального податку на імпорт СПГ. На виробництво сталі припадає близько 8% світових викидів діоксиду вуглецю. Заміна вугілля як джерела палива на скраплений природний газ дасть можливість позбутися значної долі викидів, але суттєво збільшить витрати на виробництво. На металургійну промисловість Індії припадає до 12% загальних викидів, при цьому на кожну тонну сталі близько 2,54 метричних тонн діоксиду вуглецю, що значно перевищує світовий середній показник у 1,91 метричну тонну на кожну тонну сирової сталі.

Arcelor Mittal Nippon Still India (дочірня компанія найбільшої у світі металургійної компанії Arcelor Mittal) у вересні 2024 року звернулась до федерального міністерства фінансів з проханням скасувати податок на імпорт СПГ для сталеливарного виробництва, що дозволить компанії скоротити витрати на виробництво та досягти цілей декарбонізації [8].

Китай та Індія будують більше газопроводів ніж всі інші країни світу разом. Індія модернізує та розширює власну мережу газопроводів, маючи на меті створення національної газової мережі, розмір якої збільшиться майже вдвічі до 2025 року. Будується понад 15 000 км трубопроводу, орієнтовна вартість якого становить 26,2 млрд доларів США і вдвічі

більше цієї довжини вже функціонує та обслуговує західні та північні штати Індії. За проєктами індійської державної компанії GAIL, що на даний час будуються, планується підключення до цієї мережі східних та південних регіонів країни. Перш за все, це проєкт трубопроводу Pradhan Mantri Urja Ganga, який складається з газопроводу Barauni – Guwahati та газопроводу Jhaldihpur-Haldia-Bokaro-Dharma (JHBDPL), який є одним з найдовших у світі, що будуються (2655 км).

Газопровід Mumbai-Nagpur--Jharsuguda з'єднає схід і захід країни, а газопроводи Kochi-Koottanad-Bangalore-Mangalore і Ennore-Tuticorn-Bengaluru забезпечать додаткові сполучення для південної Індії [9].

Література:

1. India as a gas-based economy: Six years to go. URL: <https://www.orfonline.org/expert-speak/india-as-a-gas-based-economy-six-years-to-go>

2. Indian gas consumption hits highest-ever annual level. URL: <https://gasoutlook.com/analysis/indian-gas-consumption-hits-highest-ever-annual-level/>

3. India's domestic gas demand to double by 2040, local production falls short. URL: <https://www.rystadenergy.com/news/india-gas-demand-double-by-2040>

4. Industry to drive tripling of natural gas consumption in India by 2050. URL: <https://www.eia.gov/todayinenergy/detail.php?id=61423>

5. India's gas demand to rise 6% in 2024: IEA. URL: <https://energy.economictimes.indiatimes.com/news/oil-and-gas/indias-gas-demand-to-rise-6-in-2024-iea/107213940>

6. Most LNG import terminals underutilized. URL: <http://www.msn.com/en-in/news/world/most-lng-import-terminals-underutilised/ar-AA1loN0g?apiversion=v2&noservercache=1&domshim=1&renderwebcomponents=1&wcaseo=1&batchservetelemetry=1&noservertelemetry=1>

7. India's LNG terminals run at less than half capacity, petroleum and natural gas regulator proposes new rules. URL: <https://www.hindustantimes.com/business/indias-lng-terminals-run-at-less-than-half-capacity-petroleum-and-natural-gas-regulator-proposes-new-rules-101719762560442.html>

8. ArcelorMittal's India JV Calls for Duty-Free LNG to Cut Costs and Boost Decarbonisation Efforts. URL: <https://pune.news/business/arcelormittals-india-jv-calls-for-duty-free-lng-to-cut-costs-and-boost-decarbonisation-efforts-234456/>

9. Global gas pipeline expansion: Nearly US\$200 billion under construction, with Asia building over 80%. URL: <https://globalenergymonitor.org/report/global-gas-pipeline-expansion-nearly-us200-billion-under-construction-with-asia-building-over-80/>